ریاست جمهوری
سازمان ملی استاندارد ایران

قانون هوای پاک

آخرین اقدامات انجام شده

توسط سازمان ملی استاندارد ایران

آبان ماه ۱۴۰۴

قانون هوای پاک مشتمل بر ۳۴ ماده، ۳۹ تبصره، ۱۴ آیین نامه و ۱۲ دستورالعمل است که در ۱۳۹۶/۰۵/۱۱ به تصویب رسید.

در این قانون ۱۷۴ تکلیف برای دستگاههای مختلف تعیین گردیده است که از این تعداد ۶ تکلیف اختصاصی برای سازمان ملی استاندارد معین شده است.

در راستای تکالیف مصرح برای این سازمان در قانون هوای پاک تاکنون حدود ۴۳ استاندارد تدوین شده است.

در ادامه شرح اقدامات سازمان ملی استاندارد ایران در زمینه تدوین استاندارد و نظارت بر اجرای استاندارد مواد قانونی مرتبط با قانون هوای پاک به تفصیل ارائه شده است.

ماده ۳ آیین‌نامه فنی ماده ۲ و تبصره ذیل آن

ماده ۳- سازمان ملی استاندارد ایران موظف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این تصویب نامه نسبت به تدوین استاندارد ملی سوخت گاز طبیعی و ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این تصویب‌نامه نسبت به تدوین استاندارد ملی روغن موتور اقدام و مراحل اجباری شدن آن را از ابتدای سال ۱۴۰۰ از طریق شورای عالی استاندارد پیگیری کند.

به موجب اصلاحیه شماره ۵۵۰۷۲/۱۰۷۱۰۲ مورخ ۹۷،۸،۱۴ دبیر محترم هیئت دولت که در آن بیان می دارد:

نظر به اینکه ماده (۳) آیین نامه فنی در زمینه کنترل و کاهش آلودگی ها (موضوع ماده (۲) قانون هوای پاک) موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۰۶۰۲/ت۵۵۰۷۲ه مورخ ۱۳۹۷/۷/۳۰ به اشتباه تحریر شده است لذا تبصره ماده (۳) به عنوان ماده (۳) تلقی و در ماده یادشده عبارت «سوخت‌های بنزین و نفت –گاز و روغن موتور» به عبارت «**روغن موتور**» اصلاح می‌شود.

تکالیف قانونی درحوزه تدوین استانداردهای ملی و خلاصه اقدامات انجام شده	تکالیف قانونی درحوزه نظارت بر اجرای استاندارد و خلاصه اقدامات انجام شده
تدوین استاندارد ملی روغن موتور: - استاندارد ملی ایران شماره **۲۲۲۶۰** با عنوان «روان‌کننده ها- روغن‌های موتور دیزلی- ویژگی‌ها» مصوب سال ۱۳۹۹، (در دست تجدیدنظر) - استاندارد ملی ایران شماره **۲۲۲۶۱** با عنوان «روان‌کننده ها- روغن‌های موتور بنزینی- ویژگی‌ها» مصوب سال ۱۴۰۱ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است، با این وجود بروزرسانی ردیف اول در دستور کار می باشد.**	«روغن موتور» بر اساس هفتاد و یکمین مصوبه شورای عالی استاندارد مورخ ۵۲،۱۲،۰۱ پیشتر مشمول اجرای اجباری قرار گرفته بود. استانداردهای ملی انواع مختلف این فرآورده که از پیش از سال ۱۳۴۸ تدوین و در طی سنوات مختلف افزوده و تجدید نظر شده‌اند، همگی در سال ۱۳۹۶ مجدداً بر اساس آخرین درجه بندی کیفی روغن‌های موتور آمریکا و اروپا تجدید نظر و تجمیع و با شماره ۲۲۲۶۰ و ۲۲۲۶۱ به ترتیب برای روغن‌های موتور دیزلی و بنزینی برای سطوح مختلف کیفی این محصول منتشر و سپس آگهی شده و در کشور در حال اجرا بوده و تولید و واردات آن تحت کنترل این سازمان می باشد. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد انجام شده است.**
تدوین استاندارد ملی سوخت گاز طبیعی: - استاندارد ملی ایران شماره **۲۲۸۶۳** با عنوان «صنعت نفت- گاز طبیعی- ویژگی‌ها» مصوب سال ۱۳۹۹. - استاندارد ملی ایران شماره **۶۷۵۰-۱** با عنوان «گاز طبیعی - گاز طبیعی فشرده به عنوان سوخت خودرو - قسمت ۱ : ویژگی ها» مصوب سال ۱۴۰۱ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است. تمامی استانداردهای مرتبط با این بند بروز می باشند.**	پیشنهاد اجرای اجباری استاندارد ملی ایران به شماره ۲۲۸۶۳ (از مهرماه ۱۴۰۴) در یکصد و هفدهمین اجلاسیه شورای عالی استاندارد به تصویب رسید. به منظور اجرای اجباری استاندارد نیز اقدامات مرتبط از جمله تعیین آزمایشگاه آزمون، محل نمونه‌برداری و هماهنگی لازم با شرکت ملی گاز انجام شده است. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد در دست پیگیری است.**

ماده ۷ آیین نامه فنی ماده ۲

سازمان ملی استاندارد ایران موظف است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این تصویب‌نامه نسبت به تدوین و ابلاغ استاندارد مشخصات و ویژگی‌های تجهیزات کاهش آلایندگی خودرویی شامل واکنشگر سه راهه، پالایش‌گر (فیلتر)های جاذب دوده، انتخابی کاهنده اکسیدهای نیتروژن، حذف آمونیاک و اکسیداسیون دیزل و همه افزودنی‌های این تجهیزات مانند محلول رقیق آمونیاک (محلول ادبلو) و افزودنی‌های پالایش‌گر(فیلتر)های دوده اقدام و مراحل اجباری شدن آن را از طریق شورای‌عالی استاندارد پیگیری کند.

تکالیف قانونی درحوزه تدوین استانداردهای ملی و خلاصه اقدامات انجام شده	تکالیف قانونی درحوزه نظارت بر اجرای استاندارد و خلاصه اقدامات انجام شده
تدوین استاندارد تجهیزات کاهش آلایندگی خودرویی (واکنشگر سه راهه)(کاتالیست) و فیلتر حذف آمونیاک و اکسیداسیون دیزل (DOC): - استاندارد ملی ایران شماره **۷۳۷۰** با عنوان «خودرو- وسایل کنترل آلایندگی جایگزین- ویژگی‌ها و روش‌های آزمون» ، مصوب سال ۱۳۹۷ - استاندارد ملی ایران شماره **۲۳۲۱۲** «ارزیابی عملکرد کاتالیست سه راهه خودروهای بنزینی، کاتالیست سه راهه خودروهای گازسوز، کاتالیست اکسایشی دیزل و کاتالیست حذف آمونیاک مختص خودروهای دیزل» مصوب سال ۱۴۰۱ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است.** **تمامی استانداردهای مرتبط با این بند بروز می باشند.**	اجرای اجباری استاندارد ملی کاتالیست به شماره ۲۳۲۱۲، در یکصد و هفدهمین جلسه شورای عالی استاندارد به تصویب رسید. براساس مصوبه شورای عالی استاندارد وزارت صمت مسئولیت اجرای این استاندارد را به عهده دارد.
تدوین استاندارد تجهیزات کاهش آلایندگی خودرویی (فیلتردوده)(DPF) و انتخابی کاهنده اکسیدهای نیتروژن (SCR): - استاندارد ملی ایران شماره **۲-۷۳۷۰** با عنوان «تأیید نوع تجهیزات پس پالایش (پسا بهبود) (DPF و SCR) برای وسایل نقلیه سنگین با موتورهای احتراق تراکمی سوخت دیزل» ، مصوب سال ۱۳۹۹ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است.** **تمامی استانداردهای مرتبط با این بند بروز می باشند.**	اجرای اجباری استاندارد ملی شماره ۲-۷۳۷۰، در یکصد و شانزدهمین جلسه شورای عالی استاندارد به تصویب رسید. براساس مصوبه شورای عالی استاندارد سازمان حفاظت محیط زیست مسئولیت اجرای این استاندارد را به عهده دارد.
تدوین استاندارد افزودنی‌های تجهیزات کاهش آلایندگی خودرویی: مجموعه استانداردهای ملی ایران شماره: **۱-۱۲۰۸۳** با عنوان «موتورهای دیزل- ماده AUS 32 (محلول آبی اوره) عامل کاهنده NO_Xقسمت ۱ : الزامات کیفی» ، مصوب سال ۱۴۰۰ **۲-۱۲۰۸۳** با عنوان «موتورهای دیزل- ماده AUS 32 (محلول آبی اوره) عامل کاهنده NO_X- قسمت۲ : روش های آزمون»، مصوب سال ۱۴۰۰ **۳-۱۲۰۸۳** با عنوان «موتورهای دیزل – ماده AUS 32 عامل کاهنده NO_X- قسمت ۳: جابجایی، حمل و نقل و ذخیره سازی»، مصوب سال ۱۳۹۹ **۴-۱۲۰۸۳** با عنوان « موتورهای دیزل- ماده AUS 32 (محلول آبی اوره) عامل کاهنده ی NO_X -قسمت ۴: رابط سوخت گیری» مصوب سال ۱۴۰۲	اجرای اجباری استاندارد ملی ادبلو به شماره ۱-۱۲۰۸۳، در یکصد و شانزدهمین جلسه شورای عالی استاندارد به تصویب رسیده و انجام می‌شود. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد انجام شده است.**

۵-۱۲۰۸۳ با عنوان« موتورهای دیزل- ماده AUS 32 (محلول آبی اوره) عامل کاهنده‌ی NOx- قسمت ۵: رابط سوخت‌گیری برای خودروهای سواری» مصوب سال ۱۴۰۰ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است.** **تمامی استانداردهای مرتبط با این بند بروز می باشند.**	
تدوین استاندارد افزودنی‌های پالایش‌گر فیلتر دوده: با توجه برگزاری جلسات تخصصی مشترک با کارشناسان سازمان حفاظت محیط زیست و عدم نیاز فیلتر دوده به افزودنی، این بند موضوعیت ندارد. همچنین با توجه به مباحث مطروحه در جلسه مقرر شد سازمان حفاظت محیط زیست مجدداً این بند را بررسی و تعریف مناسبی از آن را ارائه نمایند، در غیر این صورت با توجه به ابهام موضوع از سوی سازمان حفاظت محیط زیست اصلاحیه‌ای برای این قسمت از قانون هوای پاک تنظیم شود. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است.**	**اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد موضوعیت ندارد.**

ماده ۱۶ آیین نامه فنی ماده۲

ماده۱۶ـ وزارت نفت موظف است اجرای طرح کهاب (کاهش، هدایت، انتقال و بازیافت بخار) بنزین را در کلیه جایگاه‌های سوخت‌رسانی شهری با اولویت کلانشهر و با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در قالب طرح شرکت‌های توزیع سوخت صاحب نشان (برندینگ) تا پایان سال ۱۳۹۸ تکمیل کند.

به موجب بند ۷ مصوبه شماره ۵۱۰۱۵/ت۵۷۱۸۴ه مورخ ۱۱،۰۵،۹۹ هیئت محترم وزیران با موضوع اصلاح ماده ۱۶ آیین نامه فنی ماده ۲:

وزارت نفت موظف است با همکاری سازمان ملی استاندارد ایران، پیش نویس استانداردهای لازم مرتبط با طرح کهاب را ظرف شش ماه تهیه و برای تصویب به عنوان استاندارد ملی به سازمان ملی استاندارد ایران ارایه کند.

تکالیف قانونی درحوزه تدوین استانداردهای ملی و خلاصه اقدامات انجام شده	**تکالیف قانونی درحوزه نظارت بر اجرای استاندارد و خلاصه اقدامات انجام شده**
تدوین استاندارد ملی مرتبط با طرح کهاب: - استاندارد ملی ایران شماره **۲۳۲۰۸** با عنوان« سامانه کاهش، هدایت، انتقال و بازیافت بخارات بنزین (کهاب) - الزامات عمومی»، مصوب سال ۱۴۰۱. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است. استاندارد مرتبط با این بند بروز می باشد.**	اجرای اجباری استاندارد ملی کهاب به شماره ۲۳۲۰۸ از سال ۱۴۰۴، در یکصد و هفدهمین جلسه شورای عالی استاندارد به تصویب رسید. براساس مصوبه شورای عالی استاندارد وزارت نفت مسئولیت اجرای این استاندارد را به عهده دارد لیکن براساس گزارش شماره ۱۳۷۸۹/د مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۲ و نامه شماره ۱۰/۱-۱۹۵۵۶۳ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۳۰ مدیرکل دفتر وزارتی وزارت نفت، به دلیل فراهم نبودن زیرساخت‌های لازم درخواست تعویق یک ساله برای اجرای اجباری استاندارد را داشته اند که موضوع در دست بررسی در کارگروه ذیل شورای عالی استاندارد است.

ماده ۱۸ آیین نامه فنی ماده۲	
سازمان ملی استاندارد ایران موظف است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این تصویب‌نامه نسبت به تدوین استاندارد ملی راهبری و نگهداری ایستگاه‌های پایش آلودگی هوا شامل همه آلاینده‌های معیار، آزمایشگاه مرجع برای صحت‌سنجی (کالیبراسیون) گازهای مرجع و تجهیزات مربوط اقدام و مراحل اجباری شدن آن را از طریق شورای عالی استاندارد پیگیری کند.	
تکالیف قانونی درحوزه تدوین استانداردهای ملی و خلاصه اقدامات انجام شده	**تکالیف قانونی درحوزه نظارت بر اجرای استاندارد و خلاصه اقدامات انجام شده**
تدوین استاندارد ملی راهبری و نگهداری ایستگاه‌های پایش آلودگی هوا: - استاندارد ملی ایران شماره **۱۰۰۱۷** با عنوان «سنجش- راهبری و نگهداری ایستگاه‌های پایش کیفی هوای محیط»، مصوب سال ۱۳۹۹. (در دست تجدیدنظر) - استاندارد ملی ایران شماره **۳-۲۳۵۷۳** با عنوان«هوای محیط- اندازه گیری غلظت بنزن- قسمت ۳: نمونه برداری توسط پمپ نمونه بردار خودکار با روش کروماتوگرافی گازی در محل- روش آزمون»، مصوب سال ۱۴۰۲ - استاندارد ملی ایران شماره **۲۳۵۷۴** با عنوان« هوای محیط- اندازه گیری غلظت دی اکسید نیتروژن و مونوکسید نیتروژن با نورتابی شیمیایی- روش آزمون»، مصوب سال ۱۴۰۲ - استاندارد ملی ایران شماره **۲۳۵۷۵** با عنوان« هوای محیط- اندازه گیری غلظت مونوکسید کربن توسط طیف سنجی فروسرخ»، مصوب سال ۱۴۰۲ - استاندارد ملی ایران شماره **۲۳۵۷۶** با عنوان«هوای محیط- اندازه گیری غلظت دی اکسید سولفور با استفاده از فلورسانس فرابنفش- روش آزمون»، مصوب سال ۱۴۰۲ - استاندارد ملی ایران شماره **۲۳۷۲۷** با عنوان« هوای محیط- اندازه گیری غلظت ازن با نورسنجی فرابنفش- روش آزمون» مصوب سال۱۴۰۳ - استاندارد ملی ایران شماره **۲۳۷۴۴** با عنوان« هوای محیط - سامانه های اندازه‌گیری خودکار برای اندازه‌گیری غلظت ذرات(PM2,5-PM10) » ، مصوب سال ۱۴۰۳ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است،**	اجرای اجباری استاندارد ملی ۱۰۰۱۷، در یکصد و شانزدهمین جلسه شورای عالی استاندارد به تصویب رسید. گزارش نظارت بر حسن اجرای استاندارد ملی ۱۰۰۱۷ (مشمول مقررات اجرای اجباری)، طی نامه شماره ۷۶۹۳ مورخ ۱۴۰۴/۴/۲۷ برای معاون محترم محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست ارسال شده است. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد انجام شده است.**

ماده ۱۹ آیین نامه فنی ماده۲	
سازمان ملی استاندارد ایران موظف است با همکاری با سازمان و سازمان هواشناسی کشور ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این تصویب‌نامه نسبت به تهیه فهرست تجهیزات مورد تایید برای پایش آلودگی هوا و اطلاع‌رسانی آن در درگاه اینترنتی سازمان ملی استاندارد ایران اقدام و فهرست مذکور را به صورت سالانه بروز رسانی کند. تامین هرگونه تجهیزات پالایش آلایندگی هوا خارج از فهرست مذکور توسط دستگاه‌هایی که به نحوی از بودجه عمومی یا کمک‌های دولتی استفاده می‌کنند، ممنوع است.	
تکالیف قانونی درحوزه تدوین استانداردهای ملی و خلاصه اقدامات انجام شده	**تکالیف قانونی درحوزه نظارت بر اجرای استاندارد و خلاصه اقدامات انجام شده**
اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد موضوعیت ندارد.	فهرست تجهیزات مورد تایید برای پایش آلودگی هوا از طریق دریافت اطلاعات از سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان هواشناسی و اجماع نظر در سال ۱۴۰۰ تنظیم شده و در پورتال سازمان ملی استاندارد قرار گرفته است و به‌طور سالانه مورد بازنگری قرار می‌گیرد. آخرین بازنگری و به‌روز رسانی در اردیبهشت ۱۴۰۴ انجام شده است. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد انجام شده است.**

ماده ۴ قانون هوای پاک

تولید انواع وسایل نقلیه موتوری و واردات آنها مستلزم رعایت حدود مجاز انتشار آلاینده‌های موضوع این قانون، اعلامی از سوی سازمان ملی استاندارد می‌باشد. استاندارد ساخت و تولید حد مجاز مصرف سوخت و واردات قطعات واجد استاندارد مرتبط با احتراق و یا موثر بر آلایندگی وسایل نقلیه از قبیل اگزوز، صافی (فیلتر) و واکنش‌ساز (کاتالیست) توسط سازمان ملی استاندارد ایران تعیین، کنترل و نظارت می‌شود و با متخلفان برخورد قانونی صورت می‌گیرد. شماره‌گذاری انواع وسایل نقلیه موتوری اعم از داخلی و وارداتی مستلزم رعایت حدود مجاز انتشار آلاینده‌های موضوع این قانون و اخذ تاییدیه سازمان* می‌باشد. سازمان موظف است از ادامه تولید و ورود وسایل نقلیه‌ای که حدود مجاز انتشار آلاینده‌های تعریف شده موضوع این قانون را رعایت نمی‌نمایند، جلوگیری نماید. پیش فروش یا فروش اینگونه وسایل نقلیه موتوری ممنوع است.

تبصره: سازمان مکلف است با همکاری سازمان ملی استاندارد ایران طی مدت اجرای قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، حدود مجاز انتشار آلاینده‌ها را به استانداردهای روز دنیا ارتقاء دهد.

* منظور سازمان حفاظت محیط زیست است.

تکالیف قانونی درحوزه تدوین استانداردهای ملی و خلاصه اقدامات انجام شده	تکالیف قانونی درحوزه نظارت بر اجرای استاندارد و خلاصه اقدامات انجام شده
تدوین استاندارد حد مجاز مصرف سوخت وسایل نقلیه: - استاندارد ملی ایران شماره **۲-۴۲۴۱** با عنوان « خودروهای سبک (بنزینی ،دیزلی ،هیبریدی ودوگانه سوز)مصرف سوخت -تعیین معیار انتشار دی اکسید کربن و دستور العمل بر چسب انرژی»، مصوب سال ۱۴۰۳ (در دست تجدیدنظر) - استاندارد ملی ایران شماره **۸۳۶۱** با عنوان «موتورهای دیزلی و گازسوز خودروهای سنگین و نیمه سنگین جاده ای و خارج جاده ای (ماشین آلات راهسازی ،ساختمانی ،معدنی و کشاورزی)تعیین معیار مصرف سوخت و دستور العمل بر چسب انرژی خودرو» ، مصوب سال ۱۴۰۱ -استاندارد ملی ایران شماره **۲-۶۶۲۶** با عنوان «موتورسیکلت‌ها- تعیین مصرف سوخت، معیار انتشار دی‌اکسیدکربن و دستورالعمل برچسب انرژی» مصوب سال ۱۴۰۳ شایان ذکر است مطابق ماده ۴ قانون هوای پاک ، اعلام حدود مجاز انتشار آلاینده های موضوع این قانون بر عهده سازمان حفاظت محیط زیست است. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است. تمامی استانداردهای مرتبط با این بند بروز می‌باشند و صرفاً موضوع ردیف اول علیرغم تصویب آن در سال ۱۴۰۳، مجدداً توسط شرکت بهینه سازی مصرف سوخت در دست تجدیدنظر است.**	استاندارد ۲-۴۲۴۱ و ۲-۶۶۲۶ از سال ۱۳۸۳ و استاندارد ۸۳۶۱ از سال ۱۳۹۴ مشمول مقررات اجرای اجباری قرار گرفته‌اند. استاندارد مصرف سوخت یکی از استانداردهای جداگانه اجباری تأیید نوع خودروها است و بر این اساس تا زمانی که مصرف سوخت هر نوع خودرو جدید با معیارهای مندرج در استاندارد منطبق نباشد، این خودرو امکان دریافت گواهی تأیید نوع نخواهد داشت. همچنین هر نوع خودرویی که در گذشته تأیید شده، ولی در انطباق با محدودیتهای بعدی (جدید) معیار مصرف سوخت استاندارد دچار مشکل شود، خودروسازان تنها در صورتی می‌توانند تأییدیه خود را تمدید نمایند که از طریق روشهای مرسوم از قبیل کالیبراسیون یا ایجاد تغییرات در موتور خودرو نسبت به کاهش مصرف سوخت و انطباق با معیار جدید اقدام نمایند. در صورتی که خودرویی موفق به طی مراحل فوق نشود، از رده تولید خارج خواهد شد. در این راستا تاکنون آن دسته از خودروهایی که موفق به رعایت الزامات استاندارد نشده اند، از ابتدا وارد چرخه تولید نشده‌اند. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد انجام شده است.**
تدوین استاندارد قطعات مرتبط با احتراق و یا مؤثر برآلایندگی وسایل نقلیه (اگزوز):	**اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد موضوعیت ندارد.**

- استاندارد ملی ایران شماره **۴۲۴۳** با عنوان «خودرو- تراز صدای مجاز و سیستم اگزوز خودروهای موتوری- ویژگی‌ها و روش‌های آزمون» ، مصوب سال ۱۳۹۴ - استاندارد ملی ایران شماره **۱۰۵۷۶** با عنوان «دستگاه های اندازه گیری خروجی های اگزوز وسائط نقلیه- قسمت ۱: الزامات اندازه شناختی و فنی؛ قسمت ۲:کنترل های اندازه شناختی وآزمون های عملکردی»، مصوب سال ۱۳۹۹ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است. تمامی استانداردهای مرتبط با این بند بروز می باشند.**	
تدوین استاندارد قطعات مرتبط با احتراق و یا مؤثر برآلایندگی وسایل نقلیه صافی (فیلتر) و (کاتالیست): استاندارد ملی ایران شماره **۷۳۷۰** با عنوان «خودرو- وسایل کنترل آلایندگی جایگزین- ویژگی‌ها و روش‌های آزمون»، مصوب سال ۱۳۹۷ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است. استاندارد مرتبط با این بند بروز می باشد.**	اجرای اجباری استاندارد ملی شماره ۷۳۷۰، در یکصد و دهمین جلسه شورای عالی استاندارد به تصویب رسیده و انجام می‌شود. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد انجام شده است.**

ماده ۸ قانون هوای پاک	
تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی مالک وسایل‌نقلیه موتوری اعم از سبک، نیمه‌سنگین، سنگین، موتورسیکلت مکلفند وسایل‌نقلیه خود را پس از رسیدن به سن فرسودگی از رده خارج کنند و مسؤولیت خود را از این جهت، نزد یکی از مؤسسات بیمه داخلی تحت نظارت بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران بیمه کنند. تعیین سن فرسودگی و بیمه انواع وسایل‌نقلیه موتوری موضوع این ماده بر اساس آیین‌نامه‌ای است که حداکثر ظرف مدت سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد مشترک سازمان و وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان ملی استاندارد ایران و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.	
تکالیف قانونی درحوزه تدوین استانداردهای ملی و خلاصه اقدامات انجام شده	**تکالیف قانونی درحوزه نظارت بر اجرای استاندارد و خلاصه اقدامات انجام شده**
اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد موضوعیت ندارد.	آیین نامه اجرایی ماده ۸ قانون هوای پاک که سازمان ملی استاندارد نیز در تهیه آن مشارکت داشته است، طی مصوبه هیئت وزیران به شماره ۲۷۹۷۹/ت۵۸۲۹۴ه مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۲ ابلاغ شده است. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد انجام شده است.**

ماده ۱۷ قانون هوای پاک

ماده۱۷ـ تمامی بهره برداران منابع ثابت آلوده‌کننده هوا، ملزم به رعایت حدود مجاز انتشار آلاینده‌ها در موتورخانه‌ها و سامانه‌های احتراقی خود هستند. همچنین این مراکز مکلفند ضمن اتخاذ تدابیر لازم جهت جلوگیری از انتشار آلاینده‌ها در هوای آزاد، از سوخت مناسب (ترجیحاً گاز شهری) استفاده کنند و ملزم به انجام معاینه فنی سالانه سامانه موتورخانه و سامانه‌های احتراقی توسط شرکت‌های تأیید صلاحیت شده از سوی سازمان ملی استاندارد ایران، مطابق با حدود مجاز انتشار آلاینده‌ها می‌باشند.

تبصره۱ـ مالکان، مسولین یا رؤسای مراکز اداری، بهداشتی، درمانی، خدماتی، عمومی و تجاری که موجبات آلودگی هوا را فراهم کنند درصورتی که پس از یکمرتبه تذکر کتبی توسط سازمان، اقدامی برای رفع آلودگی در مهلت مقرر انجام ندهند، به جزای نقدی درجه هشت موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی حسب مورد محکوم می‌شوند و در صورت تکرار، علاوه بر حداکثر جزای نقدی مذکور، با درخواست سازمان و حکم مرجع قضائی صالح به تعطیلی موقت از شش‌ماه تا دوسال محکوم می‌شوند.

تبصره۲ـ منابع آلاینده‌ها خانگی در کلان شهرهای بالای پانصدهزار نفر جمعیت، صرفاً مشمول جزای نقدی میشوند.

تبصره۳ـ آیین‌نامه اجرائی این ماده از جمله روش‌های تشویقی در مرحله نخست و سپس روش‌های الزام‌آور و نحوه نظارت بر اجرای آن و هزینه‌های معاینات مراکز معاینه‌های دوره‌ای موضوع این ماده توسط سازمان با همکاری وزارتخانه‌های نفت، کشور، راه و شهرسازی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان ملی استاندارد ایران ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون تدوین میشود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

مواد مرتبط با سازمان ملی استاندارد ایران در آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۷) قانون هوای پاک:

ماده۳: تعرفه هزینه‌های انجام معاینه‌های فنی موضوع این آیین‌نامه براساس نفر- ساعت کار کارشناسی لازم به تفکیک موتورخانه و سایر سامانه‌های احتراقی به پیشنهاد سازمان ملی استاندارد ایران به تصویب شورای عالی استاندارد مطابق با بند ۷ ماده ۳۵ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد- مصوب ۱۴۰۱- می‌رسد.

تبصره- تامین هزینه معاینه فنی موضوع این آیین‌نامه بر عهده ذی‌نفع موضوع تبصره (۱) ماده (۱۷) می‌باشد.

ماده۴: سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به تایید صلاحیت شرکت‌های بازرسی مطابق استانداردهای مرتبط و ایجاد سامانه موضوع ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی اقدام نماید.

ماده ۵: سازمان ملی استاندارد ایران مکلف است سامانه اطلاعات تحت وب برای ثبت اطلاعات متقاضیان، اطلاعات گزارش‌های معاینه فنی و اقدامات اصلاحی برای نظارت بر اجرای معاینه فنی را با قابلیت دسترسی سازمان و شرکت ملی گاز ایران به اطلاعات سامانه مذکور ایجاد نماید.

تبصره ۱- بانک اطلاعات اولیه این سامانه شامل مشخصات مشترک از قبیل شماره اشتراک، نشانی و نوع سامانه احتراقی مورد استفاده، توسط شرکت ملی گاز ایران تهیه و به سازمان ملی استاندارد ایران ارائه می‌شود.

تبصره۲- گزارش‌های ادواری با توجه به اطلاعات سامانه، توسط سازمان تولید و به عنوان مرجع اطلاعات لازم جهت اعمال جرائم و تشویق‌های موضوع این آیین‌نامه استفاده خواهد شد.

ماده ۶: سازمان ملی استاندارد ایران موظف است ضمن تهیه، به‌روزرسانی و اجرای برنامه توسعه شرکت‌های بازرسی، به نحوی در ساماندهی شرکت‌های مذکور اقدام نماید که هیچگونه تاخیری در انجام معاینات فنی دوره ای موضوع قانون ایجاد نشود. همچنین سازمان یادشده موظف است ضمن نظارت بر فعالیت شرکت‌های بازرسی در صورت مشاهده تخلف، علاوه بر برخورد قانونی مربوط، نسبت به بررسی مجدد صلاحیت آنها و در صورت لزوم لغو آن اقدام نماید.

ماده۷: شرکت‌های بازرسی موظفند، پس از اجرای معاینه فنی سامانه‌های احتراقی (براساس استانداردهای ملی) نسبت به ثبت گزارش بازرسی و آزمون دوره‌ای سامانه احتراقی در سامانه، حداکثر به مدت دو روز کاری، اقدام نمایند.

تکالیف قانونی درحوزه تدوین استانداردهای ملی و خلاصه اقدامات انجام شده	تکالیف قانونی درحوزه نظارت بر اجرای استاندارد و خلاصه اقدامات انجام شده

معاینه فنی موتورخانه ها: - استاندارد ملی ایران شماره **۱-۱۶۰۰۰** با عنوان «موتورخانه‌ها- معاینه فنی دوره‌ای با رویکرد ایمنی، بهینه‌سازی مصرف انرژی و کاهش انتشار آلاینده‌های هوا و گازهای گلخانه‌ای-دستورالعمل بازرسی و آزمون دوره‌ای-قسمت ۱: دیگ‌های آب گرم و آب داغ»، مصوب سال ۱۴۰۲ - استاندارد ملی ایران شماره **۲-۱۶۰۰۰** با عنوان «موتورخانه‌ها- معاینه فنی دوره‌ای با رویکرد ایمنی، بهینه‌سازی مصرف انرژی و کاهش انتشار آلاینده‌های هوا-دستورالعمل بازرسی و آزمون دوره‌ای- قسمت ۲ : دیگ های بخار لوله آتشی»، مصوب سال ۱۳۹۷(در دست تجدیدنظر) - استاندارد ملی ایران شماره **۱-۲۳۱۹۰** با عنوان :« سامانه‌های احتراقی- نصب، راه‌اندازی، تعمیر و نگهداری دستگاه‌های گازسوز مورد استفاده در ساختمان‌ها- قسمت ۱: دستگاه‌های گرمایش هوا- الزامات نصب و نگهداری بخاری‌ها/ شومینه‌ها، بخاری‌های همرفتی و اجاق‌های حرارتی (گازهای خانواده دوم و سوم)» مصوب سال ۱۴۰۱ - استاندارد ملی ایران شماره **۲-۲۳۱۹۰** با عنوان: «سامانه‌های احتراقی- نصب، راه‌اندازی، تعمیر و نگهداری دستگاه‌های گازسوز مورد استفاده در ساختمان‌ها- قسمت ۲: دستگاه‌های گرمایش هوا- الزامات نصب و نگهداری بخاری‌ها/شومینه‌های گازسوز توکار هیزم‌نمای با محافظ و توان ورودی برابر یا کمتر از ۱۵ کیلووات(گازهای خانواده دوم و سوم) » مصوب سال ۱۴۰۱ - استاندارد ملی ایران شماره **۳-۲۳۱۹۰** با عنوان«سامانه‌های احتراقی- نصب، راه‌اندازی و تعمیر و نگهداری دستگاه‌های گازسوز مورد استفاده در ساختمان‌ها -قسمت ۳: دستگاه‌های گرمایش هوا- الزامات نصب و نگهداری دستگاه‌های گازسوز هیزم‌نمای تزئینی با توان ورودی برابر یا کمتر از ۲۰ کیلووات (گازهای خانواده دوم و سوم) » مصوب سال ۱۴۰۱ - استاندارد ملی ایران شماره **۴-۲۳۱۹۰** با عنوان« سامانه‌های احتراقی- نصب، راه‌اندازی، تعمیر و نگهداری دستگاه‌های گازسوز مورد استفاده در ساختمان‌ها - قسمت ۴: دستگاه‌های گرمایش هوا- الزامات نصب و نگهداری بخاری‌ها/شومینه‌ها، بخاری‌های همرفتی و اجاق‌های حرارتی بدون دودکش با توان ورودی برابر یا کمتر از ۶ کیلووات (گازهای خانواده دوم و سوم) »، مصوب سال ۱۴۰۱ - استاندارد ملی ایران شماره **۱-۲۳۱۹۲** با عنوان«سامانه‌های احتراقی- نصب، راه‌اندازی، تعمیر و نگهداری دستگاه‌های گازسوز مورد استفاده در ساختمان‌ها– قسمت ۱: دودکشی و تهویه دستگاه‌های گازسوز با توان ورودی برابر یا کمتر از ۷۰ کیلووات براساس ارزش حرارتی خالص(گازهای خانواده اول، دوم و سوم)-	سامانه در آدرس isom.inso.gov.ir/energy راه‌اندازی شده است. گزارش عملکرد سازمان ملی استاندارد در بازرسی از موتورخانه‌ها طی نامه شماره ۱۶۰۲۱/د مورخ ۱۴۰۴/۷/۲۵ برای ریاست محترم جمهور ارسال شده است. همچنین گزارش تحلیلی عملکرد سامانه بازرسی موتورخانه در سال ۱۴۰۳ نیز طی نامه شماره ۳۶۶۳/د مورخ ۱۴۰۴/۲/۲۵ برای ریاست محترم سازمان حفاظت محیط زیست ارسال شده است.

الزامات نصب دستگاه‌های گازسوز به معبرهای دودکش و نگهداری معبرهای دودکش »، مصوب سال ۱۴۰۱ - استاندارد ملی ایران شماره **۲-۲۳۱۹۲** با عنوان « سامانه‌های احتراقی- نصب، راه‌اندازی، تعمیر و نگهداری دستگاه‌های گازسوز مورد استفاده در ساختمان‌ها- قسمت ۲: دودکشی و تهویه دستگاه‌های گازسوز با توان ورودی حداکثر تا و شامل ۷۰ کیلووات براساس ارزش حرارتی خالص (گازهای خانواده اول، دوم و سوم)- الزامات نصب و نگهداری تهویه دستگاه‌های گازسوز»، مصوب سال ۱۴۰۱ - استاندارد ملی ایران شماره **۲۳۱۹۱** با عنوان «سامانه‌های احتراقی- نصب، راه‌اندازی، تعمیر و نگهداری دستگاه‌های گازسوز مورد استفاده در ساختمان‌ها- دستگاه‌های پخت و پز خانگی- الزامات نصب و نگهداری (گازهای خانواده دوم و سوم)»، مصوب سال ۱۴۰۱ - استاندارد ملی ایران شماره **۱-۲۳۱۹۳** با عنوان « سامانه های احتراقی- نصب، راه‌اندازی، تعمیر و نگهداری دستگاه‌های گازسوز مورد استفاده در ساختمان‌ها – قسمت۱: دستگاه‌های گرمایش آب – الزامات نصب و نگهداری دستگاه‌های گرمایش آب با توان برابر یا کمتر از ۷۰ کیلووات براساس ارزش حرارتی خالص»، مصوب سال ۱۴۰۱ - استاندارد ملی ایران شماره **۲-۲۳۱۹۳** با عنوان «سامانه های احتراقی- نصب، راه‌اندازی، تعمیر و نگهداری دستگاه‌های گازسوز مورد استفاده در ساختمان‌ها – قسمت۲:دستگاه‌های گرمایش آب- الزامات نصب، بازرسی، راه‌اندازی، سرویس و نگهداری دیگ‌های گازسوز با توان ورودی برابر یا کمتر از ۷۰ کیلووات براساس ارزش حرارتی خالص»، مصوب سال ۱۴۰۱ - استاندارد ملی ایران شماره **۳-۲۳۱۹۳** با عنوان « سامانه های احتراقی- نصب، راه‌اندازی، تعمیر و نگهداری دستگاه‌های گازسوز مورد استفاده در ساختمان‌ها – قسمت ۳ : دستگاه‌های گرمایش آب - الزامات نصب و نگهداری دیگ‌های آب گرم گاز سوز با توان ورودی ۷۰ کیلووات تا ۸/۱ مگاوات براساس ارزش حرارتی خالص (گازهای خانواده دوم و سوم) »، مصوب سال ۱۴۰۱ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است. با این وجود بروزرسانی ردیف دوم در دستور کار می باشد.**	

ماده ۱۸ قانون هوای پاک

وزارت نفت مکلف است حداکثر تا سه سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون ، سوخت تولیدی کشور از جمله بنزین ، نفت گاز ، نفت کوره و نفت سفید را مطابق با استاندارد ملی عرضه کند. سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است از تولید سوخت غیراستاندارد جلوگیری کند . پس از مهلت موضوع این قانون، سازمان ملی استاندارد موظف است از واردات سوخت فاقد استاندارد ملی جلوگیری به عمل آورد. وزارت نفت، سازمان ملی استاندارد ایران و سازمان موظفند گزارش عملکرد موضوع این ماده را هر شش ماه یکبار منتشر کنند.

تکالیف قانونی در حوزه تدوین استانداردهای ملی و خلاصه اقدامات انجام شده	تکالیف قانونی در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد و خلاصه اقدامات انجام شده
همانطور که در متن قانون آمده است ، براساس بند قانون صرفاً به وجود استاندارد ملی و تولید براساس استاندارد ملی اشاره شده است که آخرین وضعیت استانداردهای ملی مذکور به شرح ذیل اعلام می‌شود: **بنزین:** - اســتاندارد ملی ایران شــماره **۴۹۰۴** با عنوان «فرآورده های نفتی- ســوخت- بنزین موتورهای درون ســوز- ویژگی ها»، مصــوب ســال ۱۳۸۷ (این استاندارد به ویژگی های بنزین یورو ۴ می پردازد) - استاندارد ملی ایران شماره **۲۲۹۲۰** با عنوان « فرآورده های نفتی- بنزین یورو ۵- ویژگی ها»، مصوب سال ۱۴۰۰ **نفت گاز:** - استاندارد ملی ایران شماره **۴۹۰۳** با عنوان « فرآورده های نفتی - سوخت- نفت گاز- ویژگی‌ها»، مصوب سال ۱۴۰۰(این استاندارد به ویژگی های نفت گاز یورو ۴ و یورو ۵ می‌پردازد) **نفت کوره:** - استاندارد ملی ایران شماره **۱۷۱۴۲** با عنوان « نفت کوره – ویژگی ها و روش های آزمون »، مصوب سال ۱۴۰۱ **نفت سفید:** - استاندارد ملی ایران شماره **۵۶۱۲** با عنوان «سوخت- نفت سفید- ویژگی ها»، مصوب سال ۱۴۰۰ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است. تمامی استانداردهای مرتبط با این بند بروز می باشند.**	سازمان ملی استاندارد از سال ۹۴ تاکنون جهت نظارت بر کیفیت بنزین و نفت‌گاز وارداتی در مبادی ورودی کشور، اقدام به نمونه‌برداری از محموله‌ها و آزمون آنها مطابق با استاندارد ملی نموده است. بر این اساس در شش ماهه اول سال ۱۴۰۴، تعداد ۲۱۹ محموله بنزین وارداتی مجموعاً به وزن ۲٫۰۵۸٫۱۸۱ تن جهت ارزیابی به ادارات کل استانی این سازمان ارجاع گردیده است که برای تعداد ۲۰۲ محموله بنزین وارداتی گواهی انطباق صادر شده است. تعداد ۱۵ محموله به وزن ۲۰۳٫۷۵۴ تن نامنطبق بوده و تعداد ۲ محموله به وزن ۲۱۵ تن با اخذ تعهد از شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی مبنی بر اصلاح ویژگی‌ها پیش از توزیع در کشور ترخیص شده است. همچنین تعداد ۷ محموله نفت گاز مجموعا به وزن ۴۸٫۲۳۸ تن جهت ارزیابی به ادارات کل استانی این سازمان ارجاع گردیده است، که برای همه محموله ها گواهی انطباق صادر شده است. نتایج ارزیابی انجام شده اعم از انطباق یا عدم انطباق محموله‌های فوق‌الذکر از طریق سامانه جامع صدور مجوزهای صادرات و واردات به سامانه گمرک (EPL) اعلام شده است. علاوه بر نظارت بر واردات، سازمان ملی استاندارد نسبت به ارزیابی انطباق سوخت تولید داخل با استاندارد ملی نیز مبادرت می‌نماید. با توجه به اجباری بودن استاندارد ملی بنزین، این سازمان از سال ۱۳۹۲ نسبت به نمونه برداری، آزمون و تهیه گزارش بنزین اقدام نموده است. همچنین با وجود اینکه استاندارد ملی نفت‌گاز از مهرماه سال ۱۴۰۵ اجباری خواهد شد، این سازمان از سال ۱۳۹۸ نسبت به نمونه برداری، آزمون و تهیه گزارش نفت گاز اقدام نموده است. مطابق مصوبه شماره ۵۶۳۳۷/ت۶۰۹۴۲ه مورخ ۱۴۰۲/۴/۳ هیئت محترم وزیران، شرکتهای پالایش نفت مکلفند از سال ۱۴۰۶ نسبت به تولید نفت کوره مطابق استاندارد ملی اقدام نمایند. برای این فرآورده نیز به ویژه از سال ۱۴۰۱ نمونه‌برداری، آزمون و تهیه گزارش صورت پذیرفته است. گزارشات تهیه شده برای هر سه فرآورده مذکور، برای مراجع ذیربط نیز ارسال شده است. آخرین گزارش بنزین طی نامه شماره ۲۶۹/۱/۹۵۳۷۴/م مورخ ۱۴۰۴/۷/۱۳ و آخرین گزارش نفت گاز نیز طی نامه شماره ۲۶۹/۱/۹۵۳۷۵/م مورخ ۱۴۰۴/۷/۱۳ به معاون اول محترم رئیس جمهور و آخرین گزارش نفت کوره نیز طی نامه شماره

	۳۶۰۶ مورخ ۱۴۰۴/۲/۲۴ برای سازمان حفاظت محیط زیست ارسال شده‌اند. **اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد انجام شده است.**

ماده ۳۰ قانون هوای پاک

سازمان (منظور سازمان حفاظت محیط زیست است) مکلف است با همکاری سازمان انرژی اتمی ایران و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به جلوگیری از انتشار خارج از حدود تعیین شده کلیه امواج رادیویی، الکترومغناطیسی، پرتوهای یونساز و غیریونساز اقدام و به منظور حصول اطمینان از عدم افزایش میزان و شدت امواج و پرتوهای یونساز و غیر یونساز از حدود تعیین شده در هوای آزاد، شبکه پایش مربوطه را راه‌اندازی کند. اشخاص حقیقی و حقوقی که حدود تعیین شده انتشار امواج و پرتوهای موضوع این ماده را رعایت نکنند، برای اولین بار به جزای نقدی درجه پنج موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم و در صورت تکرار علاوه بر حداکثر جزای نقدی، به ضبط اموال و تجهیزات مرتبط نیز محکوم میشوند.

تبصره ـ حدود تعیین شده انتشار امواج و پرتوهای موضوع این ماده توسط سازمان انرژی اتمی ایران و با همکاری مشترک سازمان، وزارتخانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان ملی استاندارد ایران با رعایت ماده (۲۲) قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۸ ظرف مدت شش‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون تدوین می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تکالیف قانونی در حوزه تدوین استانداردهای ملی و خلاصه اقدامات انجام شده	تکالیف قانونی در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد و خلاصه اقدامات انجام شده
عطف به تصویب نامه هیئت محترم وزیران به شماره ۳۶۵۷۰ / ت ۵۵۹۳۹ هـ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۵ درخصوص حدود انتشار امواج و پرتوهای موضوع ماده (۳۰) قانون هوای پاک، موارد به شرح ذیل انجام شده است: - استاندارد ملی ایران شماره **۸۵۶۷** با عنوان «پرتوهای غیریونساز- حدودپرتوگیری»، مصوب سال ۱۴۰۳ **اقدامات مربوط به این بند در حوزه تدوین استاندارد انجام شده است. تمامی استانداردهای مرتبط با این بند بروز می‌باشند.**	**اقدامات مربوط به این بند در حوزه نظارت بر اجرای استاندارد موضوعیت ندارد.**